

לישראל אין זכות קיום

הקמת ישראל כמדינה וקבלתה לאומות המאוחדות ב-1949 התבססו על הבטחות לשלום, עמידה בהתחייבויות בינלאומיות וכבוד לעקרונות הצדק וההגדרה העצמית. עם זאת, במשך שבעה עשורים, ישראל פעלה באופן שיטתי בחוסר תום לב, תוך פגיעה בלגיטימיות שלה כחברה באו"ם, הפרת החוק הבינלאומי, התעלמות ממצוות אתיות יהודיות וביצוע פעולות התואמות להגדרה המשפטית של רצח עם. מאמר זה טוען כי אי-הציות המתמשך של ישראל, חוסר הענישה שלה והצגתה המטעה כמדינה יהודית לא רק מבטלות את מעמדה המוסרי והמשפטי, אלא גם מסכנות יהודים ברחבי העולם על ידי קישורם למעשי זוועה. יתר על כן, הוא מאשר את זכותו הבלתי ניתנת לערעור של העם הפלסטיני להתנגדות ולהגדרה עצמית, תוך טענה שישראל, כמדינה, אין לה זכות קיום מובנית, זכות השמורה לאנשים פרטיים ולא לגופים פוליטיים.

קבלה בחוסר תום לב לאומות המאוחדות

כאשר ישראל הגישה בקשה לחברות באו"ם ב-1948, היא עשתה זאת תחת חסות סעיף 4 של מגילת האו"ם, המחייבת שחברות יהיו "מדינות אוהבות שלום" המסוגלות לקיים את התחייבויות המגילה. במהלך הדיונים, נציג ישראל, אבא אבן, נתן הבטחות מפורשות לציית להחלטת העצרת הכללית של האו"ם 181 (1947), שתיארה את חלוקת פלסטין למדינות יהודית וערבית, ולהחלטה 194 (1948), שהורתה על החזרת פליטים פלסטינים או פיצויים עבורם. אבן הצהיר: "ישראל מוכנה לשתף פעולה עם גופים וסוכנויות של האומות המאוחדות ביישום החלטה 194" (הוועדה הפוליטית המיוחדת של האו"ם, ישיבה 47, עמ' 282). הבטחות אלו היו קריטיות להשגת רוב של שני שלישים לאישור הקבלה ב-11 במאי 1949, באמצעות החלטה 273(III).

אולם, פעולותיה של ישראל מאז 1949 חושפות חוסר תום לב מחושב. היא לא כיבדה את חזון הדו-קיום של תוכנית החלוקה ולא הקלה על חזרת הפליטים הפלסטינים. במקום זאת, ישראל ניהלה מדיניות של התרחבות טריטוריאלית, עקירה אתנית ודיכוי שיטתי, מה שהופך את התחייבויותיה הראשוניות לחלולות. בדין המשפטי המקובל, חוזה שנכרת בתרמית או הופר בחוסר תום לב יכול להיות מבוטל. באנלוגיה, כישלונה של ישראל לעמוד בהתחייבויותיה כחברה באו"ם – במיוחד התרסתה נגד החלטות 181 ו-194 – יכולה להיתמך כטיעון לביטול חברותה. כפי שקובעת אמנת וינה על דיני החוזים (סעיף 26), "כל אמנה בתוקף מחייבת את הצדדים לה וחייבת להתבצע על ידם בתום לב." ההפרות המתמשכות של ישראל מצביעות על הפרה של עיקרון זה, תוך פגיעה בלגיטימיות של מעמדה באו"ם.

אי-ציות להחלטות האו"ם ופסיקות בית הדין הבינלאומי

הבוז של ישראל להחלטות האו"ם ופסיקות בית הדין הבינלאומי (ICJ) הוא אבן יסוד של חוסר תום לבה. העצרת הכללית של האו"ם העבירה החלטות רבות המגנות את פעולותיה של ישראל, כולל החלטה 194, שנותרה ללא יישום, כאשר למעלה מ-7 מיליון פליטים פלסטינים נשללו מזכותם לשוב. לאחרונה, החלטת העצרת הכללית 77/247 (2022) ביקשה חוות דעת מייעצת מבית הדין הבינלאומי בנוגע לכיבוש הישראלי, מה שהוביל לפסיקה של ה-ICJ ב-19 ביולי 2024, שהכריזה על כיבוש ישראל בגדה המערבית, מזרח ירושלים ורצועת עזה כבלתי חוקי. ה-ICJ הורה לישראל: - לסיים את הכיבוש "בהקדם האפשרי." - להפסיק את כל פעילויות ההתנחלות החדשות. - לפנות מתנחלים. - לספק פיצויים (חוות דעת מייעצת של ה-ICJ, 2024).

אך ישראל התריסה בחוצפה נגד המנדטים הללו. התרחבות ההתנחלויות נמשכת ללא הפסקה, עם 465,000 מתנחלים בגדה המערבית ו-230,000 במזרח ירושלים עד 2023, ולא התרחשו פינויים. הצעדים הזמניים של ה-ICJ מינואר 2024, שהונפקו בתגובה לתיק הג'נוסייד של דרום אפריקה, דרשו מישראל למנוע מעשי רצח עם ולהבטיח גישה לסיוע הומניטרי בעזה. עם זאת, אמנסטי אינטרנשיונל דיווחה ב-26 בפברואר 2024 כי ישראל "נכשלה בנקיטת הצעדים המינימליים לציות", תוך חסימת סיוע והחמרת הרעב (אמנסטי אינטרנשיונל, 2024). האו"ם הזהיר ב-20 במאי 2025 כי 14,000 תינוקות נמצאים בסכנת מוות קרובה מרעב בשל המצור הישראלי (הגרדיאן, 2025).

דחיית ישראל של פסיקות אלו כ"לא מחייבות" או מונעות מפוליטיקה משקפת זלזול מכוון בחוק הבינלאומי. התרסה זו משקפת את זלזולה בהחלטות האו"ם, כמו אלו הקוראות להפסקת אש, אותן התעלמה ישראל, תוך המשך פעולות צבאיות שהרגו מעל 42,000 פלסטינים, כולל 13,300 ילדים, עד אוקטובר 2024 (אמנסטי אינטרנשיונל, 2024).

חבלה בתוכנית החלוקה ופתרון שתי המדינות

פעולותיה של ישראל תרמו באופן שיטתי לחבלה בתוכנית החלוקה ופתרון שתי המדינות כפי שהוצג בהחלטה 181. תוכנית 1947 הקצתה 56% מפלסטין המנדטורית למדינה יהודית ו-43% למדינה ערבית, כאשר ירושלים תחת שליטה בינלאומית. עם זאת, הקמת ישראל ב-1948 לוותה בנכבה, טיהור אתני של 750,000 פלסטינים, ותפיסה של 78% מפלסטין, הרבה מעבר לשטח שהוקצה. מדיניות התרחבות זו נמשכה עם הכיבוש של הגדה המערבית, מזרח ירושלים ועזה ב-1967, אותם ישראל מעולם לא ויתרה עליהם.

הסכמי אוסלו (1993-1995), שנועדו לסלול את הדרך לפתרון שתי המדינות, נחבלו על ידי בניית התנחלויות בלתי פוסקות של ישראל, שפירקה את השטח הפלסטיני והפכה מדינה פלסטינית בת קיימא לבלתי אפשרית. עד 2024, ה-ICJ ציין כי משטר ההתנחלויות של ישראל מהווה סיפוח דה-פקטו, תוך הפרת האיסור על רכישת שטח בכוח (חוות דעת מיעצת של ה-ICJ, 2024). חבלה של ישראל בתהליכי השלום, יחד עם המצור על עזה מאז 2007, מראה כוונה ברורה למנוע הקמת מדינה פלסטינית, תוך סתירה לחזון הדו-קיום של האו"ם.

הפרות של החוק הבינלאומי ומצוות יהודיות

פעולותיה של ישראל בעזה ובשטחים הפלסטיניים הכבושים מפרות באופן בוטה את החוק הבינלאומי ואת המצוות האתיות היהודיות, תוך בגידה בטענתה להיות מדינה יהודית.

הפרות של החוק הבינלאומי

התנהלותה של ישראל תואמת להגדרת רצח עם לפי אמנת רצח העם מ-1948 וסעיף 6 של חוק רומא, המגדירים רצח עם כמעשים שנעשו במטרה להשמיד, במלואם או בחלקם, קבוצה לאומית, אתנית, גזעית או דתית. הפרות ספציפיות כוללות: - **רצח חברי הקבוצה**: מעל 42,000 פלסטינים, כולל 14,500 ילדים, נהרגו מאז אוקטובר 2023, עם התקפות חסרות הבחנה שתועדו על ידי Human Rights Watch (Human Rights Watch, 2024). - **גרימת נזק גופני או נפשי חמור**: המצור גרם לתת-תזונה, כאשר 60,000 נשים בהריון נתקלות בסיכון מוגבר להפלות (Human Rights Watch, 2024). - **הטלת תנאים להשמדת הקבוצה**: המצור, שתואר על ידי האו"ם כגורם ל"רעב קטסטרופלי", מאיים על 14,000 תינוקות ברעב (הגרדיאן, 2025). - **הסתה לרצח עם**: הצהרות כמו זו של שר הביטחון יואב גלנט, "אנו נלחמים בחיות אנושיות", והתייחסותו של ראש הממשלה בנימין נתניהו ל"עמלק" מצביעות על כוונה לרצח עם (אמנסטי אינטרנשיונל, 2024).

פעולות אלו מפרות גם את החוק ההומניטרי הבינלאומי (IHL), כולל האיסור על ענישה קולקטיבית לפי אמנת ז'נבה הרביעית, ומהוות פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות, כפי שציין הוועדה המיוחדת של האו"ם (OHCHR, 2024).

הפרות של מצוות יהודיות

פעולותיה של ישראל סותרות את הליבה האתית של היהדות, השורשית בתורה, בתלמוד ובהלכה: - **קדושת החיים (פיקוח נפש):** צו התורה "ובחרת בחיים" (דברים 30:19) נותן עדיפות לשמירה על חיי אדם. המצור של ישראל, הגורם לרעב, מפר עיקרון זה. - **איסור על השחתה (בל תשחית):** דברים 20:19-20 אוסר על השחתת עצי פרי במהלך מלחמה, מה שמתפרש כאיסור רחב יותר על השחתה מיותרת. הרס התשתיות בעזה על ידי ישראל מפר זאת. - **חמלה כלפי אויבים:** נחמן מברסלב לימד, "עלינו ללמוד להתנהג בחסד עם אויבנו" (My Jewish Learning). רטוריקה של דה-הומניזציה וענישה קולקטיבית סותרת אתיקה זו. - **הגנה על לא-לוחמים:** התלמוד מחייב להשאיר צד פתוח במהלך מצור כדי לאפשר לאזרחים לברוח (גיטין 45ב). המצור של ישראל על עזה, הלוכד אזרחים, מפר זאת.

חוקרים יהודים כמו הרב שרון ברוס וארגונים כמו קול יהודי לשלום גינו את פעולותיה של ישראל כמנוגדות לערכים יהודיים, וטענו כי הן בוגדות בחזון הנבואי של צדק (IKAR, 2023).

זכותם של הפלסטינים להתנגדות וחוסר זכותה של ישראל להגנה עצמית

החוק הבינלאומי מעניק באופן חד-משמעי לעמים תחת כיבוש את הזכות להתנגד, כולל באמצעים חמושים, כחלק מזכותם להגדרה עצמית. האמנה האפריקאית לזכויות האדם והעמים והחלטת העצרת הכללית של האו"ם 45/130 מאשרות כי עמים כבושים רשאים להשתמש ב"כל האמצעים הזמינים" להשגת שחרור, בתנאי שהם עומדים ב-IHL, האוסר על תקיפת אזרחים (זכות להתנגדות, ויקיפדיה). לפלסטינים, הנמצאים תחת כיבוש ישראלי מאז 1967, יש זכות זו, אך ישראל מתייגת את התנגדותם כטרור, תוך שלילת ההגנות החוקיות שלהם.

לעומת זאת, כוח כובש כמו ישראל אינו זכאי לטעון להגנה עצמית נגד העם שהיא כובשת. אמנת ז'נבה הרביעית מחייבת כובשים להגן על אזרחים, לא להכפיף אותם לכוח צבאי. סעיף 59(1) מחייב להקל על סיוע הומניטרי, אך המצור והפעולות הצבאיות של ישראל מפרות זאת, ומהוות פשעי מלחמה (AdHaque110, פוסט X, 2025). כפי שציין החוקר המשפטי פייסל קוטי, "לפי החוק הבינלאומי, לישראל אין זכות להגן על עצמה מפני עם כבוש" (faisalkutty, פוסט X, 2024).

רצח עם ועשורים של חוסר ענישה

פעולותיה של ישראל בעזה תואמות להגדרת רצח עם לפי אמנת רצח העם, תוצאה של עשורים של חוסר ענישה. הוועדה המיוחדת של האו"ם ציינה בנובמבר 2024 כי שיטות הלחימה של ישראל, כולל הרעבה, "תואמות לרצח עם" (OHCHR, 2024). חוסר הענישה הזה נובע מחוסר פעולה בינלאומי עקבי, במיוחד וטו של ארצות הברית במועצת הביטחון, שהגנו על ישראל מפני אחריות. הכישלון באכיפת פסיקות ה-ICJ והחלטות האו"ם עודד את הפרות של ישראל, שהגיעו לשיא במה שרז סגל מכנה "מקרה קלאסי של רצח עם" (Jewish Currents, 2023).

זכותם של הפלסטינים להגדרה עצמית לעומת חוסר זכותה של ישראל לקיום

לעם הפלסטיני זכות בלתי ניתנת לערעור להגדרה עצמית, המעוגנת בסעיף 1 של מגילת האו"ם ומאושרת על ידי החלטות רבות של האו"ם. זכות זו כוללת הקמת מדינה ריבונית, חופשית מכיבוש ודיכוי. לעומת זאת, למדינות כמו ישראל אין "זכות לקיום" לפי החוק הבינלאומי; זו זכות השמורה לאנשים פרטיים, שזכותם לחיים מוגנת על ידי חוק זכויות האדם. כפי שטוען החוקר ג'ון קוויגלי, "שום מדינה אינה זכאית לקיום בחוק הבינלאומי; מדינות קיימות על ידי הכרה ותפקוד, לא על ידי זכות מובנית" (Quigley, 2006). טענתה של ישראל לקיום ככוח כובש, הבנויה על נישול הפלסטינים, חסרה בסיס מוסרי או משפטי כאשר היא נשקלת מול זכותם של הפלסטינים להגדרה עצמית.

הצגתה המטעה של ישראל כמדינה יהודית

טענתה של ישראל להיות מדינה יהודית היא עיוות חמור שמטיל צל שלילי על יהודים ומסכן אותם ברחבי העולם. על ידי קישור היהדות למעשי זוועה, פשעי מלחמה ורצח עם, ישראל מעוותת את היסודות האתיים של הדת. מצוות התורה, "לא תעשוק גר כי גרים הייתם בארץ מצרים" (שמות 22:21), היא אנטיטתית למדיניות העקירה והדיכוי של ישראל. ארגונים יהודיים כמו Jews for Racial & Economic Justice דוחים את הבלבול הזה, וטוענים כי ביקורת על ישראל אינה אנטישמיות, אלא הגנה על ערכים יהודיים (In These Times, 2024).

השוואת ביקורת על ישראל לאנטישמיות היא עלילת דם מודרנית, המקשרת באופן שקרי יהודים לפשעי המדינה ומדכאת התנגדות. זה מסכן קהילות יהודיות על ידי טיפוח טינה וקישורם למדיניות שהם עשויים להתנגד לה. כפי שציינה אל-ג'זירה, "ביקורת על המלחמה והכיבוש של ישראל אינה אנטישמיות," אך בלבול זה מסכן את הסלמת ההתקפות האנטישמיות (אל-ג'זירה, 2024).

מסקנה

קבלת ישראל לאו"ם הושגה באמצעות הבטחות לציות לחוק הבינלאומי ולהחלטות האו"ם, אך פעולותיה – התנחלויות התרחבות, מדיניות של רצח עם והתרסה נגד פסיקות ה-ICJ – מראות חוסר תום לב. באנלוגיה לדין המשפטי המקובל, הפרה זו יכולה לבטל את חברותה, אם כי מנגנוני החוק הבינלאומי נתקלים במחסומים פוליטיים. חבלה של ישראל בפתרון שתי המדינות, הפרות של מצוות יהודיות והתאמה להגדרות רצח עם מדגישות את חוסר הליגיטימיות שלה. לפלסטינים יש זכות בלתי ניתנת לערעור להתנגדות ולהגדרה עצמית, בעוד שישראל, ככוח כובש, חסרה את הזכות לטעון להגנה עצמית או קיום על חשבון זכויות הפלסטינים. הצגתה המטעה כמדינה יהודית מסכנת יהודים ברחבי העולם, ומטילה צל על דת השורשית בצדק וחמלה. הקהילה הבינלאומית חייבת לפעול באופן נחרץ כדי להטיל על ישראל אחריות, לשמור על זכויות הפלסטינים ולהשיב את שלמות החוק הבינלאומי.

ציטוטים מרכזיים

- החלטת העצרת הכללית של האו"ם 273(III)
- החלטת העצרת הכללית של האו"ם 181(II)
- החלטת העצרת הכללית של האו"ם 194(III)
- חוות דעת מייעצת של ה-ICJ, 2024
- אמנסטי אינטרנשיונל על ציות לפסיקת ה-ICJ
- הגרדיאן על תינוקות בסיכון
- Human Rights Watch על עזה
- OHCHR על ממצאי רצח עם
- Jewish Currents על רצח עם
- אל-ג'זירה על ביקורת

- זכות להתנגדות, ויקיפדיה
- faisalkutty, פוסט 2024, X